

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

**Інститут державного управління та наукових досліджень
з цивільного захисту**

**ЗВІТ
ВИКОНУЮЧОГО ОБОВ'ЯЗКИ
НАЧАЛЬНИКА ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ЗА 2020 РІК**

**Доповідь
на загальних зборах трудового колективу ІДУ НД ЦЗ
5 лютого 2021 року**

ЗМІСТ

Стор.		
I.	Загальні відомості та навчальний процес	3
1.1.	Загальні відомості щодо організації навчального процесу	3
1.2.	Контингент слухачів	5
1.3.	Методичне забезпечення	10
1.4.	Організація навчання	11
1.5.	Робота Інституту в частині вивчення іноземних мов	16
1.6.	Ліцензування та акредитація	17
1.7.	Робота бібліотеки	17
1.8.	Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу	20
1.9.	Міжнародна співпраця Інституту	21
II.	Наукова та науково-технічна діяльність	22
2.1.	Загальні відомості	22
2.2.	Науковий потенціал	23
2.3.	Робота наукової ради Інституту	23
2.4.	Результати виконання науково-дослідних і дослідно- конструкторських робіт	24
2.5.	Результати редакційно-видавничої діяльності	34
2.6.	Результати проведення та участі у конференціях, семінарах, круглих столах тощо	34
III.	Функціонування пожежно-випробувального полігону	37
IV.	Робота з персоналом	38
V.	Господарська діяльність	39
5.1.	Матеріально-технічне забезпечення	39
5.2.	Ремонтно-будівельні роботи	41
5.3.	Поточний стан будівель	42
5.4.	Орендні відносини	42
5.5.	Створення системи технічного захисту інформації	42
VI.	Фінанси	43
VII	Адміністративна робота	46
VIII.	Стан виконання Програми перспективного розвитку Інституту на 2020 - 2025 роки	48

I. Загальні відомості та навчальний процес

1.1. Загальні відомості щодо організації навчального процесу

Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (далі – Інститут) створено постановою Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2020 року № 49 шляхом реорганізації та приєднання до нього Інституту державного управління у сфері цивільного захисту та Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту.

Інститут функціонує відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2020 року № 49 «Про утворення Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту», наказу ДСНС України від 2 березня 2020 року № 180 «Про припинення юридичних осіб шляхом приєднання» та підпорядковується Державній службі України з надзвичайних ситуацій.

Відповідно до пункту 2 наказу ДСНС України від 2 березня 2020 року № 180 «Про припинення юридичних осіб шляхом приєднання» Інститут є правонаступником Інституту державного управління у сфері цивільного захисту та Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту та єдиним в Україні галузевим закладом вищої освіти у сфері цивільного захисту, що відповідно до пункту 46 статті 17 Кодексу цивільного захисту України здійснює функції з організації та навчально-методичного забезпечення навчання (підвищення кваліфікації цільового призначення) керівних кадрів і фахівців центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів влади, на яких поширюється дія законів у сфері цивільного захисту.

У статті 91 Кодексу цивільного захисту України „Навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов’язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту” зазначено:

1. Для навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов’язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері цивільного захисту, спільно з місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування утворюються навчально-методичні центри сфери цивільного захисту.

2. Особи керівного складу та фахівці органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, суб’єктів господарювання, діяльність яких пов’язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту,

в перший рік призначення на посаду і періодично один раз на три - п'ять років зобов'язані проходити навчання з питань цивільного захисту у відповідних навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту.

3. Навчання проводиться відповідно до державного замовлення за рахунок коштів Державного бюджету України.

4. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування визначають щорічну потребу в навчанні керівного складу та фахівців, забезпечують періодичність його проведення та закріплюють на правах оперативного управління або передають у власність навчально-методичним центрам сфери цивільного захисту підприємства, установи та організації, приміщення, споруди та інше майно, необхідне для забезпечення їх діяльності.

5. Центральний орган виконавчої влади, що здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням періодичності навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, та вживає заходів для усунення виявлених недоліків.

6. План комплектування з навчання зазначених осіб затверджується Кабінетом Міністрів України.

Також відповідно до пункту 4 постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту» навчання керівного складу і фахівців для потреб центральних та місцевих органів виконавчої влади здійснює Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту.

Інститут брав безпосередню участь у розробці та супроводі погодження проектів розпоряджень Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 1309-р «Про затвердження плану комплектування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту слухачами з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2020 рік» та від 16 грудня 2020 року № 1588-р «Про затвердження плану комплектування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту слухачами з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2021 рік».

Враховуючи вимоги Указу Президента України від 14 січня 2015 року № 14/2015 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 грудня 2014 року «Про деякі оборонно-мобілізаційні питання», актуальність навчання громадян України, в тому числі при терористичних загрозах, є одним з головних завдань країни, зокрема Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Відповідно до Указу Президента України від 12 березня 2015 року № 139/2015 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 лютого 2015 року «Про додаткові заходи щодо зміцнення національної безпеки України» (пункту 6 рішення РНБО) «ДСНС України невідкладно посилити підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, забезпечити проведення для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів із питань цивільного захисту».

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 р. № 1556-VII Інститут здійснює освітню діяльність відповідно до наказу Міністерства освіти та науки від 17 квітня 2020 року № 132-л «Про ліцензування освітньої діяльності» та включений до реєстру суб'єктів освітньої діяльності України.

Одним з головних напрямів навчання громадян у сфері цивільного захисту в таких країнах як США, Франція та Польща є післядипломна освіта. Це, насамперед, свідчить про важливість післядипломної освіти та підкреслює її державницьке значення.

1.2. Контингент слухачів

В Інституті протягом 2020 року **проходили навчання слухачі за такими напрямками:**

I. Функціональне навчання (підвищення кваліфікації цільового призначення) у сфері цивільного захисту (керівний склад та фахівці міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади).

II. Освітня діяльність на другому (магістерському) рівні вищої освіти у галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» з ліцензованим обсягом 30 осіб.

III. Освітня діяльність на другому (магістерському) рівні вищої освіти у галузі знань 28 «Публічне управління» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» з ліцензованим обсягом 20 осіб.

IV. Освітня діяльність на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» - підготовка докторів філософії (аспірантура) з ліцензованим обсягом 5 осіб.

V. Навчання персоналу ДСНС з іноземної (англійської) мови.

VI. Підвищення кваліфікації керівного складу та фахівців органів управління системи авіаційного пошуку та рятування з питань цивільного захисту.

VII. Підвищення кваліфікації державних службовців V – VII категорій посад («Б» та «В») у сфері цивільного захисту (у галузі знань 07 «Управління та адміністрування»).

VIII. Підвищення кваліфікації викладачів з питань безпеки життєдіяльності та цивільного захисту.

IX. Підготовка з домедичної допомоги для рятувальників та психологів ДСНС.

X. Навчання з питань охорони праці посадових осіб органів та підрозділів ДСНС України.

XI. Навчання з питань пожежної безпеки.

XII. Короткострокове підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту педагогічних працівників навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту.

XIII. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти цивільного захисту.

XIV. Підвищення кваліфікації посадових осіб з питань цивільного захисту суб'єктів господарювання.

Впродовж 2020 року в Інституті проведено навчання:

I. Функціональне навчання (підвищення кваліфікації цільового призначення) у сфері цивільного захисту.

Навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, здійснювалося відповідно до:

- Кодексу цивільного захисту України;
- постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та

фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту»;

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 1309-р «Про затвердження плану комплектування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту слухачами з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2020 рік».

Функціональне навчання у 2020 році пройшли 417 осіб за державним замовленням, з них:

1. Керівники державних органів та їх заступники	36 осіб;
2. Керівники структурних підрозділів (департаментів, управлінь, відділів, секторів) центральних та місцевих органів виконавчої влади	215 осіб;
3. Особи, які очолюють спеціалізовані служби цивільного захисту, та їх заступники	12 осіб;
4. Фахівці, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту	154 осіб.

Відсоток виконання розпорядження Кабінету Міністрів України у 2020 році зберігається на високому рівні, так само як і в попередні роки: 86% – 2018 році, 82 % – у 2019 році, 81% – у 2020 році.

	2018 рік	2019 рік	2020 рік
План	426	391	515
Факт	368	321	417
% виконання	86 %	82 %	81 %

Не зважаючи на складні умови роботи, що були зумовлені реорганізацією Інституту, змінами керівництва Уряду держави, а також із введенням карантинних заходів, пов'язаних із подоланням поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 Інституту вдалося зберегти високий показник виконання розпорядження Кабінету Міністрів України щодо функціонального навчання у 2020 році завдяки:

- направленню листів-нагадувань про навчання, які розсилаються попередньо до початку занять,
- навчанню за дистанційною формою,
- роботі з представниками органів державної влади щодо вирішення питань пов'язаних із проведенням навчання у дистанційному режимі.

II. Підготовка з домедичної допомоги для рятувальників ДСНС:

2. Відповідно до наказу ДСНС від 30 березня 2018 року № 206 «Про організацію підготовки та підвищення кваліфікації з надання домедичної допомоги в системі ДСНС» та затверджених графіків проведено навчання за II рівнем підготовки з надання домедичної допомоги **64 осіб**, з них:

- ГУ ДСНС України у м. Києві – 10 осіб,
- Мобільний рятувальний центр ДСНС України – 19 осіб,
- Управління забезпечення Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС – 12 осіб,
- Центр оперативного зв'язку, телекомунікаційних систем та інформаційних технологій ДСНС України – 12 осіб;
- Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту – 6 осіб;
- Український гідрометеорологічний центр – 5 осіб.

III. Короткострокове підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту педагогічних працівників навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту:

- на виконання наказу ДСНС від 13 грудня 2019 року № 713 «Про організацію навчання в системі післядипломної освіти ДСНС у 2020 році» (із змінами) проведено короткострокове підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту **73** педагогічних працівників навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту.

IV. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти цивільного захисту у кількості 18 осіб.

Слід зазначити, що в результаті реорганізації в **Інституті створено нову кафедру інновацій, інформаційної діяльності в освіті та навчання за міжнародними проектами**, яка займається проведенням короткострокового підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту та підвищенням кваліфікації педагогічних працівників як навчально- методичних центрів, так і закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Незважаючи на

нетривалий термін функціонування кафедри, введені карантинні заходи, а також необхідність розробки навчально-методичних матеріалів та організаційних документів кафедри, заняття проведено на високому рівні.

V. Підвищення кваліфікації керівного складу та фахівців органів управління системи авіаційного пошуку та рятування з питань цивільного захисту:

- на виконання наказу ДСНС від 13 грудня 2019 року № 713 «Про організацію навчання в системі післядипломної освіти ДСНС у 2020 році» (зі змінами) підвищили кваліфікацію з питань цивільного захисту **122** фахівця системи авіаційного пошуку і рятування.

VI. Навчання з питань охорони праці посадових осіб органів та підрозділів ДСНС України:

- на виконання вищезазначеного наказу ДСНС пройшли навчання з питань охорони праці **1 тис. 412** посадових осіб органів та підрозділів ДСНС. Хочу звернути увагу, що даний вид навчання на даному етапі складає основну частину державного замовлення на підвищення кваліфікації в Інституті.

VII. Підвищення кваліфікації державних службовців V – VII категорій посад («Б» та «В») у сфері цивільного захисту (у галузі знань 07 «Управління та адміністрування»):

- з урахуванням внесених у жовтні поточного року змін до наказу ДСНС від 13 грудня 2019 року № 713 «Про організацію навчання в системі післядипломної освіти ДСНС у 2020 році» у частині збільшення на 102 слухача з підвищення кваліфікації держслужбовців апарату ДСНС, проведено підвищення кваліфікації **128** державних службовців.

VIII. Вивчення англійської мови державними службовцями, особами середнього та старшого начальницького складу і працівниками ДСНС:

- відповідно до наказу ДСНС від 18 вересня 2020 року № 518 «Про організацію навчання персоналу ДСНС на курсах англійської мови у 2020/2021 навчальному році» проводяться заняття з вивчення англійської мови зі **154** державними службовцями, особами середнього та старшого начальницького складу і працівниками ДСНС.

IX. Освітня діяльність на другому (магістерському) рівні вищої освіти:

- у галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» – **60 осіб**,

- у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» – **40 осіб**.

XI. Освітня діяльність на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» – 10 осіб.

XII. Підвищення кваліфікації посадових осіб з питань цивільного захисту суб'єктів господарювання – 19 осіб.

XIII. Підвищення кваліфікації викладачів навчальних дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист» – 16 осіб, з них:

- 13 викладачів навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності»,
- 3 викладачі навчальної дисципліни «Цивільний захист».

XIV. Навчання посадових осіб підприємств, установ та організацій з питань пожежної безпеки – 59 осіб.

Загальна кількість осіб, які пройшли навчання в Інституті за 2020 рік – 2 тис. 482 особи (з них за державним замовленням – 2 тис. 388 осіб та на договірних засадах – 94 особи).

1.3. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення освітнього процесу в Інституті є необхідною умовою надання якісних освітніх послуг і включає: стандарти вищої освіти; навчально-організаційні документи Інституту і кафедр; методичні матеріали дисциплін; інформаційне забезпечення освітнього процесу (підручники і навчальні посібники, методичні матеріали, наочні посібники, комп'ютерні програми тощо).

Відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Інститут самостійно вирішує питання складу та змісту навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням вимог законодавства, де форми навчально-методичного забезпечення можуть визначати викладач та кафедра (група забезпечення освітньої програми),

виходячи із необхідності максимально повного надання слухачам всієї необхідної інформації та матеріалів: конспекти лекцій; методичні вказівки та рекомендації; індивідуальні завдання; збірники ситуаційних завдань (кейсів); приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань; комп'ютерні презентації; ілюстративні матеріали; каталоги ресурсів тощо.

Освітньо-професійні та освітньо-наукові програми, навчальні програми, робочі навчальні програми є основними документами, якими керуються кафедри та навчально-методичний відділ Інституту при організації навчального процесу.

Відповідно до вимог нормативних документів навчально-методичне забезпечення всіх видів навчальної діяльності розробляється до початку проведення занять.

Робочі навчальні програми, затверджені у встановленому порядку, надаються до навчально-методичного відділу. Усі інші навчально-методичні матеріали зберігаються в електронному вигляді в навчально-методичному відділі Інституту і на відповідних кафедрах.

Навчально-методичні матеріали (плани лекцій, практичних занять, методичні вказівки до самостійної роботи, методичні вказівки (нормативно-методичні матеріали) до виконання випускних (кваліфікаційних) робіт, екзаменаційні матеріали, навчальні, навчально-наочні, методичні рекомендації, презентації, інші матеріали), розробляють науково-педагогічні працівники відповідних кафедр, які несуть повну відповідальність за зміст розроблених матеріалів.

1.4. Організація навчання

Освітній процес в Інституті здійснюється відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Кодексу законів про працю України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», на виконання відповідних наказів ДСНС, Положення про організацію освітнього процесу в Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту та наказів Інституту від 22 жовтня 2019 року № 150 «Про організацію освітнього процесу в Інституті державного управління у сфері цивільного захисту у 2019/2020 навчальному році», від 22 квітня 2020 року № 26 «Про організацію освітнього процесу в Інституті у 2019/2020 навчальному році» та від 31 серпня 2020 року № 160 «Про організацію освітнього процесу в Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту у 2020/2021 навчальному році» тощо.

– Функціональне навчання слухачів відповідно до Кодексу цивільного захисту України та постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту» у 2020 році проводилось згідно з Планом комплектування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту слухачами з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2020 рік, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 1309-р.

– Підготовка магістрів за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» у галузі знань 26 «Цивільна безпека» з терміном навчання 1 рік 9 місяців за заочною формою навчання проводиться відповідно до наказу Міністерства освіти та науки від 17 квітня 2020 року №132-л «Про ліцензування освітньої діяльності» та навчального плану.

– Підготовка магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» з терміном навчання 1 рік 9 місяців за заочною формою навчання проводиться відповідно до наказу Міністерства освіти та науки від 17 квітня 2020 року №132-л «Про ліцензування освітньої діяльності» та навчального плану.

– Підготовка докторів філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» з терміном навчання 4 роки за заочною формою навчання проводиться відповідно до наказу Міністерства освіти та науки від 17 квітня 2020 року №132-л «Про ліцензування освітньої діяльності» та навчального плану.

– Навчання з вивчення англійської мови державних службовців, осіб середнього та старшого начальницького складу і працівників ДСНС проводиться відповідно до наказів ДСНС від 19 вересня 2019 року № 538 «Про організацію курсів англійської мови для персоналу ДСНС у 2019/2020 навчальному році» та від 18 вересня 2020 року № 518 «Про організацію навчання персоналу ДСНС на курсах англійської мови у 2020/2021 навчальному році».

– Підвищення кваліфікації державних службовців V – VII категорій посад («Б» та «В») у сфері цивільного захисту в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» здійснюється на виконання наказу ДСНС від 25 серпня 2019 року № 713 «Про організацію навчання в системі післядипломної освіти

ДСНС України у 2020 році» (у редакції наказу ДСНС від 28 жовтня 2020 року № 577).

– Підвищення кваліфікації викладачів навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» (далі – БЖД), викладачів дисципліни «Цивільний захист» (далі – ЦЗ) для вищих навчальних закладів України проводиться відповідно до статті 60 Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII, вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково - педагогічних працівників», наказу МОН від 17 квітня 2020 року № 132-л «Про ліцензування освітньої діяльності» за відповідною програмою та графіком навчання.

– Підвищення кваліфікації керівного складу та фахівців авіаційного пошуку і рятування здійснюється відповідно до наказу ДСНС від 25 серпня 2019 року № 713 «Про організацію навчання в системі післядипломної освіти ДСНС України у 2020 році» (у редакції наказу ДСНС від 28 жовтня 2020 року № 577).

– Підвищення кваліфікації посадових осіб з питань цивільного захисту суб'єктів господарювання проводиться відповідно до наказу МОН від 17 квітня 2020 року № 132-л «Про ліцензування освітньої діяльності» за відповідною програмою та графіком навчання.

– Навчання слухачів з домедичної допомоги проводиться відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу», Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1115, наказу ДСНС від 30 березня 2018 року № 206 «Про організацію підготовки та підвищення кваліфікації з надання домедичної допомоги в системі ДСНС», а також затверджених графіків навчання.

– Навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки здійснюється відповідно до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444, Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації та контролю за їх виконанням, затверджених наказом МВС України від 5 грудня 2019 року № 1021, та наказу Інституту від 26 травня 2020 року №70 «Про затвердження персонального складу внутрішніх комісій Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту».

– Короткострокове підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту здійснюється

відповідно до наказу ДСНС від 18 лютого 2016 року № 77 «Про організацію щорічного короткострокового підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту педагогічних працівників навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту» та наказу ДСНС від 25 серпня 2019 року № 713 «Про організацію навчання в системі післядипломної освіти ДСНС України у 2020 році» (у редакції наказу ДСНС від 28 жовтня 2020 року № 577).

– Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти цивільного захисту здійснюється відповідно до наказу ДСНС від 25 серпня 2019 року № 713 «Про організацію навчання в системі післядипломної освіти ДСНС України у 2020 році» (у редакції наказу ДСНС від 28 жовтня 2020 року № 577).

– Навчання з питань охорони праці посадових осіб органів та підрозділів ДСНС, здійснюється відповідно до закону України «Про охорону праці», наказу Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, наказу ДСНС від 25 серпня 2019 року № 713 «Про організацію навчання в системі післядипломної освіти ДСНС України у 2020 році» (у редакції наказу ДСНС від 28 жовтня 2020 року № 577).

Навчально-методичним відділом, кафедрами та керівництвом Інституту проведено великий обсяг роботи щодо організації навчального процесу у 2020 році.

Основні досягнення 2020 року:

Враховуючи реорганізацію, що відбулася у лютому 2020 року, навчально-методичним відділом, кафедрами та керівництвом Інституту проведено великий обсяг роботи щодо організації навчального процесу, переоформлення та затвердження необхідних для проведення навчальної діяльності документів.

Затверджено в ДСНС Статут ІДУ НД ЦЗ (наказ ДСНС від 18 лютого 2020 року № 141 (у редакції наказу ДСНС від 05 березня 2020 року № 190).

Здійснено переоформлення дозвільних документів на здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (наказ МОН від 17 квітня 2020 року № 132-л).

Новостворений Інститут внесений до Реєстру суб'єктів освітньої діяльності.

Проведено оформлення відповідної документації щодо закриття в Єдиній державній електронній базі освіти (далі - ЄДЕБО) облікового запису Інституту державного управління у сфері цивільного захисту та формування нової облікової робочої сторінки ЄДЕБО ІДУ НД ЦЗ.

Отримано позитивне рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) щодо надання ІДУ НД ЦЗ на рік акредитації спеціальності «Публічне управління та адміністрування» та

спеціальності «Пожежна безпека», з урахуванням цього, з 8 по 19 червня 2020 року спеціальності «Публічне управління та адміністрування» (набір 2018 року) – 20 осіб та з 15 по 26 червня 2020 року слухачів магістратури спеціальності «Пожежна безпека» (набір 2018 року) – 30 осіб.

Ведеться робота з підготовки до акредитації освітньо-наукової програми зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» та повторної акредитації освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розроблено електронну базу даних обліку навчального навантаження науково-педагогічних працівників Інституту.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» введено в дію Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ІДУ НД ЦЗ та оприлюднено на сайті Інституту План підвищення кваліфікації на 2021 рік.

Підготовлено та затверджено встановленим порядком освітню програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти (навчальних пунктів, центрів) сфери управління ДСНС за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» у галузі знань 26 «Цивільна безпека».

Крім того, вперше в Інституті запроваджено новий вид навчання за державним замовленням, а саме: підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти цивільного захисту.

В рамках здійснення міжнародної діяльності та на виконання листа ДСНС 27 лютого 2020 року на базі Інституту проведено семінар з впровадження Директиви Севезо III в Україні. Участь у якому взяли участь 75 осіб.

Висновки

1. На сьогодні Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту є єдиним в Україні галузевим закладом вищої освіти у сфері цивільного захисту, що відповідно до чинного законодавства відіграє важливу роль у функціонуванні Єдиної державної системи цивільного захисту України.

2. Науково-педагогічні працівники Інституту готові до виконання завдань, поставлених ДСНС щодо підвищення кваліфікації та навчання

керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

3. Особовий склад, аудиторний фонд та навчально-методичне забезпечення Інституту до роботи у 2021 році готові.

1.5. Робота Інституту в частині вивчення іноземних мов

З 2001 року на базі Інституту проводяться заняття з англійської мови для осіб начальницького складу та працівників апарату, органів та підрозділів ДСНС з урахуванням вимог мовного стандарту НАТО **STANAG 6001. Навчання здійснюється за 5 рівнями:**

- СМР 0+ Завчений мінімум;
- СМР 1 Виживання;
- СМР 1+ Виживання +;
- СМР 2 Функціональний;
- СМР 2+ Функціональний +.

З 2001 року курс вивчення англійської мови пройшли близько 2 тисяч осіб – працівників системи ДСНС. Провідним підходом до навчання англійської мови є комунікативний, що дає змогу зосередити увагу на розвитку в слухачів мовленнєвих навичок та вмінь. Середня кількість слухачів протягом навчального року складає 90 осіб: **2015/2016 рік – 89 осіб, 2016/2017 – 127 осіб, 2017/2018 – 55 осіб, 2018/2019 – 64 особи, 2019/2020 – 147 осіб.**

Відповідно до наказу ДСНС України від 20 травня 2013 року № 255 «Про затвердження переліку посад, пов'язаних із необхідністю знання та використання в роботі іноземної мови, та умов встановлення особам начальницького складу та працівникам надбавки за її знання та використання», наказу Інституту від 21 серпня 2020 року № 156 «Про затвердження Положення про мовне тестування» кандидати на службу на посади «диспетчер пожежного зв'язку» та «радіотелефоніст аварійно-рятувального підрозділу (частини, загону)» проходять усне та письмове тестування на встановлення рівня знань з англійської мови.

На сьогоднішній день на виконання наказу ДСНС від 18 вересня 2020 року № 518 «Про організацію навчання персоналу ДСНС на курсах англійської мови у 2020/2021 навчальному році» в Інституті проводиться навчання на курсах англійської мови для **154 осіб (8 навчальних груп).**

Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту щомісячно звітує перед ДСНС про хід навчання слухачів-співробітників ДСНС на курсах англійської мови.

1.6. Ліцензування та акредитація

В зв'язку з реорганізацією Інституту шляхом приєднання до нього Інституту державного управління у сфері цивільного захисту та Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту здійснено переоформлення дозвільних документів на здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (наказ Міністерства освіти та науки України від 17 квітня 2020 року №132-л «Про ліцензування освітньої діяльності»).

Разом з тим, Інститутом у 2020 році отримано позитивне рішення НАЗЯВО щодо надання Інституту на рік акредитації спеціальності «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності «Пожежна безпека», з урахуванням цього, проведено державну атестацію та випуск слухачів магістратури вказаних спеціальностей.

Проте, робота з підготовки до акредитації освітньо-наукової програми зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» та повторної акредитації освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти продовжиться і у 2021 році.

Дана робота вимагає від всього колективу Інституту плідної сумісної роботи, розуміння кожного співробітника Інституту, що від їх готовності, бажання і здатності забезпечити позитивних результатів залежить результат акредитації освітньо-професійних програм.

1.7. Робота бібліотеки

Діяльність бібліотеки Інституту у 2020 році була спрямована на підтримку забезпечення освітньої та наукової діяльності Інституту на основі якісного та оперативного задоволення інформаційних потреб слухачів, науково-педагогічного складу, аспірантів, науковців та співробітників, подальше впровадження в роботу нових сервісів та послуг.

1. Комплектування та облік бібліотечного фонду.

Постановою Кабінету Міністрів України № 49 «Про утворення Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту» створено Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту» шляхом реорганізації Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту та Інституту державного управління у сфері цивільного захисту. У результаті передачі бібліотечних фондів ІДУЦЗ та Укр НДЦЗ створено єдиний бібліотечний фонду ІДУ НД ЦЗ. Проведено

індивідуальний облік книг, паперових документів шляхом присвоєння кожному примірнику інвентарного номера.

Станом на 1 грудня 2020 року бібліотечний фонд Інституту становить - **9 тис. 294** облікові одиниці, в т.ч. навчальна література **8 тис. 156** прим., художня література – **1 тис. 138** прим.

Протягом 2020 року бібліотечний фонд поповнено на **556** облікових одиниць, з них **468** – література, яка надрукована в Інституті.

Проведено роботу щодо передплати періодичних видань на 2021 рік у кількості 17 найменувань, з них 4 фахові, вартістю – 36 268, 66 гривень.

2. Електронна бібліотека.

У комп'ютеризованому режимі за допомогою програми «УФД/Бібліотека» здійснювалися виробничі процеси індивідуального та сумарного обліку нових надходжень документів і каталогізація, формування та корегування електронного каталогу.

Станом на 1 грудня 2020 року електронний каталог бібліотеки складається з 15 класифікаторів, у переліку 4 тис. 675 найменувань літератури.

Електронна бібліотека має **767** електронних версій документів.

3. Підтримка науковців.

3.1 Упорядковано та створено єдиний реєстр наукових профілів наукового та науково-педагогічного складу Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту, забезпечивши створення єдиної системи інформації з різних бібліометричних платформ, а саме системи Google Scholar, реєстру унікальних ідентифікаторів учених усього світу ORCID, порталу «Бібліометрика української науки», наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, що дає цілісне уявлення та можливість оцінювання наукової діяльності науковців Інституту .

Станом на 1 грудня 2020 року в Інституті створено наукові профілі:

112- в системі Google Академія (Google Scholar);

112 - у реєстрі ORCID;

12 - ідентифікаторів автора Research ID;

16 - ідентифікаторів автора AU-ID Scopus.

3.2 Проведено упорядкування та укладання «Бібліографічного покажчика наукових публікацій наукових та науково-педагогічних працівників Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту за 2020 рік». Це довідкове видання, до складу якого увійшли монографії, навчальні посібники, статті, тези доповідей, навчально-методичні матеріали, знайомить з переліком наукових публікацій та сприяє популяризації наукового доробку.

Загальна кількість публікації, розміщених у бібліографічному покажчику за 2020 рік становить – **350 публікацій**.

3.3. Відповідно до наказу МОН України «Про затвердження Порядку забезпечення доступу закладів вищої освіти і наукових установ до електронних наукових баз даних» від 6 травня 2019 року № 463/33434 підписано договори про прийняття послуг та **отримано доступ до електронних наукових баз даних Scopus та Web of Science в режимі онлайн**, наданих Державною науково-технічною бібліотекою України;

Систематично проводилося інформування співробітників Інституту у проведенні серій вебінарів від Clarivate Analytics та Elsevier з метою максимально ефективного використання платформи Web of Science та Scopus.

У фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних «Scopus» та «Web of science» за 2020 рік **надруковано 13 наукових праць співробітників Інституту**.

4. Інформаційна робота.

З метою забезпечення якісного і оперативного інформаційного обслуговування користувачів бібліотеки підготовлено 23 інформаційні матеріали, в яких висвітлювалися питання навчально-педагогічного, науково-дослідного напрямку роботи.

Підготовлено 16 тематичних книжкових виставок.

Проводилася робота стосовно інформування роботи бібліотеки Інституту у період карантину; організації забезпечення доступу співробітникам Інституту до електронної наукової бази даних Web of Science, до платформи ScienceDirect та електронної наукової бази даних Scopus відповідно до договорів, підписаних з Державною науково-технічною бібліотекою; ознайомлено про наявність наукових праць співробітників Інституту за 2020 рік в журналах, які індексуються в міжнародних наукових базах даних Scopus та Web of Science.

Перспективи на 2021 рік.

Стратегія діяльності бібліотеки вбачається у напрямі інформаційно-аналітичного моніторингу та бібліометричного аналізу системи документальних комунікацій Інституту, створення передумов для представлення науковців у міжнародних реферативних базах і пошукових системах (Scopus, Web of Science, Google Scholar та ін.).

Підготовка інформаційно-аналітичних матеріалів бібліометричного спрямування:

здійснювати статистику наукових публікацій наукових та науково-педагогічних працівників Інституту;

проводити моніторинг наукометричних баз даних;
здійснювати редакцію авторських профілів (Інституту, кафедр, наукового та науково-педагогічного складу);

здійснювати формування та використання аналітичних звітів на базі національного ресурсу «Бібліометрика української науки» та інших ресурсів наукометричного спрямування;

пошук інформації про науковців Інституту в наукометричних базах;
проведення опитування викладачів кафедр, з метою виявлення незадоволених потреб та можливостей вдосконалення роботи бібліотеки;

наповнення електронної бібліотеки актуальними друкованими та електронними ресурсами та запровадження зручних сервісів пошуку;

продовження співпраці з кафедрами щодо включення в робочі програми та рекомендації студентам наявної в бібліотечних фондах літератури та ресурсів;

популяризація бібліотеки та інформаційної грамотності шляхом надання інформації про електронну бібліотеку слухачам груп, які проходять підвищення кваліфікації.

Для покращення технічного обладнання бібліотеки пропонується придбання багатофункціонального пристрою.

Завдання бібліотеки, як і раніше, полягає у задоволенні інформаційних потреб користувачів. Користувачі прагнуть отримати весь комплекс сучасних інформаційних послуг, а бібліотека має надавати їх. Новітні тенденції спонукають бібліотеку шукати інноваційні шляхи розвитку, враховуючи готовність до радикальних перетворень професійного середовища і підвищення професійної компетентності.

1.8. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Інститут забезпечено необхідними ресурсами для організації навчального процесу. Приміщення кафедр та навчально-матеріальна база відповідають санітарно-технічним нормам та мають відповідні умови для їх експлуатації.

На даний час загальна площа Інституту складає **3 тис. 833 м²** (навчальна площа – **1 тис. 184 м²**), до складу якої входить навчальний корпус по вул. Вишгородській, 21, де розташовано навчальні аудиторії, кабінети, викладацькі. Також до матеріальної бази Інституту входить пожежно-випробувальний полігон, розташований в с. Дмитрівка Київської області, де відпрацьовується практична складова. Інститут має медичний пункт.

Основними джерелами інформаційного забезпечення викладачів і слухачів є бібліотека з її фондами та електронні засоби інформації, в тому числі власна електронна бібліотека, яка обладнана новітньою комп'ютерною і мультимедійною технікою.

Бібліотека Інституту має один читальний зал на 20 посадкових місць (співвідношення 8:1 посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту слухачів). Також Інститут має лекційну залу на 100 посадкових місць, що розташована на 3 - му поверсі будівлі.

У кожного викладача в наявності службовий персональний комп'ютер, оснащений сучасними процесорами.

Сьогодні у навчальному процесі використовується також комп'ютерний клас, де розміщено 15 комп'ютерів, які підключені до Інтернету та обладнані блоками резервного живлення.

Облаштовано інтерактивними дошками 7 аудиторій. Під час самостійної підготовки слухачі мають змогу використовувати персональні комп'ютери із підключенням до Інтернету.

У навчальному процесі використовуються як базове програмне забезпечення, так і авторські програми, створені безпосередньо в Інституті та пристосовані для вивчення спеціальних дисциплін.

1.9. Міжнародна співпраця Інституту

На виконання листа ДСНС від 12 лютого 2020 року № 73 «Щодо семінару з впровадження Директиви Севезо III в Україні» 27 лютого 2020 року на базі Інституту державного управління у сфері цивільного захисту проведено семінар з впровадження Директиви Севезо III в Україні. Метою заходу визначено обговорення оновленого законодавства стосовно безпеки управління об'єктами підвищеної небезпеки і дорожньої карти для його впровадження із залученням широкого кола заінтересованих сторін.

Враховуючи те, що з березня 2020 року на території України введені карантинні заходи, пов'язані із подоланням поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 інших заходів з міжнародного співробітництва в Інституті не проводилось, співробітники Інституту у закордонних відрядженнях не перебували.

Основні висновки.

1. Забезпечено виконання розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 1309-р „Про затвердження плану комплектування

Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту слухачами з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2020 рік”.

2. Навчально-методичним відділом, кафедрами та керівництвом Інституту проведено великий обсяг роботи щодо організації навчального процесу у 2020 році. Основні зусилля у звітний період спрямовувались на підвищення якості освітнього процесу в Інституті в режимі дистанційного навчання.

3. Започатковано низку нових напрямів освітньої діяльності, що ставить перед колективом Інституту додаткові завдання та посилює персональну відповідальність науково-педагогічного персоналу Інституту.

4. Своєчасно розроблено проєкт Плану комплектування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту слухачами з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2021 рік.

5. Заходи з навчально-методичної діяльності Інституту, передбачені планами у 2020 році, виконано в повному обсязі та на високому методичному рівні.

6. Науково-педагогічні працівники Інституту готові до виконання поставлених ДСНС завдань щодо підвищення кваліфікації та навчання керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

II. Наукова і науково-технічна діяльність

2.1. Загальні відомості.

Наукова і науково-технічна діяльність в Інституті потягом 2020 року здійснювалась відповідно до вимог чинного законодавства, насамперед, Конституції України, Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства внутрішніх справ України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Статуту Інституту.

Основною метою наукової і науково-технічної діяльності Інституту у 2020 році було одержання нових знань, пошук їх застосування та використання для розв'язання проблем у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, запобігання їх виникнення,

ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасінні пожеж, пожежної і техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб.

2.2. Науковий потенціал.

Станом на 31 грудня 2020 року в Інституті працюють 50 науково-педагогічних та педагогічних працівників, з яких мають науковий ступінь докторів наук – 7 осіб, кандидатів наук – 29, також працює 85 наукових працівників, з яких мають науковий ступінь докторів наук – 8 осіб, кандидатів наук – 20 осіб.

Таким чином, загальна кількість науково-педагогічних та наукових працівників в Інституті складає 135 осіб, з яких мають науковий ступінь доктора наук –15 осіб, кандидата наук (доктора філософії) – 49 осіб.

Науковий потенціал Інституту (відсоток кількості наукових та науково-педагогічних працівників, що мають науковий ступінь, до їх загальної кількості) складає 47 %.

В Інституті створено систему підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. На даний час в аспірантурі Інституту проходить навчання 14 осіб, з яких 1 особа у звітному періоді успішно захистила дисертацію (Павлов С.С.).

Протягом 2020 року в Інституті захистили докторські дисертації 3 особи (Твердохліб О.С., Запольський Л.Л. та Ніжник В.В.), кандидатські дисертації – 3 особи (Михайлова А.В., Луценко Ю.В. та Павлов С.С.).

2.3. Робота наукової ради Інституту.

Протягом 2020 року в Інституті розроблено та затверджено низку установчих документів, що регламентують наукову та науково-технічну діяльність, зокрема, наказом ІДУ НД ЦЗ від 26.05.2020 № 71 введено в дію Положення про наукову раду Інституту.

Наукова рада є колегіальним дорадчим органом провадження наукової і науково-технічної діяльності в Інституті.

У 2020 році проведено 4 засідання наукової ради Інституту, на яких, зокрема, розглянуто такі питання, а саме:

- стан виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

- остаточні звіти про науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи;

- проекти нормативних документів;

- пропозиції до Плану наукової та науково-технічної діяльності

Інституту та Тематичного плану ініціативних науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт на 2021 рік;

проекти заявок та технічних завдань на виконання науково-дослідних робіт тощо.

За час роботи наукова рада Інституту стала продуктивним майданчиком для обговорення нагальних питань наукової та науково-технічної діяльності.

2.4. Результати виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.

Відповідно до Плану наукової і науково-технічної діяльності ДСНС України на 2020 рік **науковими підрозділами Інституту виконувалось 20 науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.**

Виконання передбачених Планом науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт здійснювалось за замовленням Державної служби України з надзвичайних ситуацій, а саме:

- Департаменту організації заходів цивільного захисту – 5 робіт;
- Департаменту запобігання надзвичайним ситуаціям – 12 робіт;
- Департаменту реагування на надзвичайні ситуації – 2 роботи;
- Департаменту ресурсного забезпечення – 1 робота.

Відповідно до Плану ініціативних науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт кафедрами Інституту **виконувалось 6 ініціативних науково-дослідних робіт.**

Основні наукові результати, що отримано під час виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт:

1. Науково-дослідні роботи на замовлення ДСНС:

Наукове обґрунтування вимог до засобів очищення повітря у захисних спорудах цивільного захисту («ДСТУ-ФВУ захисних споруд») – розроблено проєкт ДСТУ «Засоби очищення повітря захисних споруд цивільного захисту. Загальні технічні вимоги»;

Наукове обґрунтування основних функціональних груп спроможностей цивільного захисту та вимог до них для подальшого включення до Каталогу спроможностей цивільного захисту («Спроможності ЦЗ») – систематизовано за функціональним призначенням, визначено та науково обґрунтовано основні базові компоненти та функціональні групи спроможностей;

Наукове обґрунтування методів випробувань захисних споруд цивільного захисту, їх окремих конструктивних елементів та інженерно-технічних систем («Методи випробувань – ЗСЦЗ») – розроблено проєкт ДСТУ «Захисні споруди цивільного захисту. Методи випробування»;

Наукове обґрунтування вимог щодо проектування та пристосування елементів конструкцій будівель, інженерних та інших споруд під протирадіаційні укриття (**«Протирадіаційні укриття»**) – розроблено проект методичних рекомендацій щодо проектування та пристосування інженерних та інших споруд під протирадіаційні укриття, проект методики віднесення існуючих будівель та споруд до споруд подвійного призначення із захисними властивостями;

Обґрунтування вимог до побудови та функціонування системи оповіщення населення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій (**«Оповіщення - сигнали»**) – розроблено проект ДСТУ «Соціальна безпека. Управління у надзвичайних ситуаціях. Методичні рекомендації щодо оповіщення», Інструкцію щодо застосування сигналів оповіщення (небезпеки) в системах оповіщення про загрозу або виникненні надзвичайних ситуацій;

Наукове обґрунтування вимог щодо проектування систем протипожежного захисту будівель та споруд (**«Проектування СПЗ»**) – обґрунтовано вимоги щодо проектування систем пожежної сигналізації, оповіщення про пожежі, керування евакуацією, пожежогасіння та протидимного захисту, розроблено пропозиції щодо прийняття міжнародних та європейських нормативних документів на системи протипожежного захисту як національних нормативних документів;

Наукове обґрунтування залежності швидкості руху людських потоків із урахуванням наявності в них маломобільних людей різних груп (**«Евакуація – групи мобільності»**) – проведено аналіз джерел науково-технічної інформації щодо розрахункових методів руху змішаних людських потоків та методів експериментальних досліджень руху людських потоків;

Наукове обґрунтування вимог пожежної безпеки для громадських будинків з умовною висотою від 100 до 150 м (**«Висотні громадські будинки»**) – обґрунтовано вимоги пожежної безпеки для висотних громадських будинків з умовною висотою від 100 до 150 м в частині забезпечення вогнестійкості несучих конструкцій, обмеження утворення і поширення вогню та диму у будівлі, обмеження поширення вогню на суміжні споруди, евакуації людей, передбачення сучасних систем протипожежного захисту та організацію проведення рятувальних робіт. Розроблено технічне завдання на розроблення проекту ДСТУ «Протипожежний захист висотних громадських будинків з умовною висотою від 100 до 150 м» та розпочато розроблення його першої редакції;

Пошукові дослідження токсичних властивостей летких речовин утворених при протіканні екзотермічних реакцій горіння (**«Продукти**

горіння») – розроблено проєкт бази даних щодо токсичності летких речовин, утворених при протіканні екзотермічних реакцій горіння будівельних та кабельних виробів;

Провести дослідження ефективності застосування протипожежних водяних завіс для створення перешкоди поширенню пожежі між будинками та в будинках (**«Димогазопроникність»**) – проведено експериментальні дослідження на лабораторних стендах, які наглядно показують, що суцільні водяні завіси мають екрануючу здатність від проникнення теплового випромінювання, диму, газоподібних оксиду вуглецю та діоксиду вуглецю. При цьому спостерігається загальна тенденція до збільшення величин коефіцієнта екранування від проникнення наведених небезпечних факторів пожежі крізь суцільні водяні завіси при збільшенні товщини завіси. Наведене потребує подальшого аналізу щодо питань застосування водяних завіс;

Обґрунтування Методики розрахунку параметрів легкоскидних конструкцій для вибухопожежо-небезпечних приміщень (**«ЛСК – методика»**) – проведено оцінювання розрахункового методу та обґрунтовано основні положення розрахункового методу конструктивних параметрів легкоскидних конструкцій. Розроблено технічне завдання на розроблення проєкту ДСТУ щодо розрахункового методу параметрів легкоскидних конструкцій для вибухопожежонебезпечних приміщень;

Обґрунтування вимог щодо оцінки стану пожежної безпеки об'єкта захисту (**«Оцінка ПБ»**) – розроблено проєкт ДСТУ «Система управління пожежною безпекою об'єктів захисту. Оцінка стану пожежної безпеки. Загальні положення»;

Обґрунтування положень посібника з обліку пожеж та їх наслідків, що проводиться Державною службою України з надзвичайних ситуацій (**«Посібник з обліку пожеж»**) – розроблено проєкт Посібника з обліку пожеж та їх наслідків, що встановлює єдиний підхід до організації обліку пожеж та їх наслідків у підрозділах ДСНС України;

Обґрунтування умов і процедури натурних вогневих випробувань теплоізоляційно-оздоблювальних систем зовнішніх стін будинків і споруд на поширення вогню (**«Фасади – натурні випробування»**) – розроблено проєкт ДСТУ «Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією. Метод натурних вогневих випробувань збірних систем фасадної теплоізоляції з опорядженням штукатурками та дрібноштучними елементами на поширення вогню»;

Обґрунтування основних положень щодо оцінювання вогнестійкості кабельних проходок через стіни та перекриття (**«Кабельні проходки – вогнестійкість»**) – розроблено проєкти ДСТУ EN 1366-3:202X (EN 1366-

3:2009, IDT) «Випробування інженерних систем на вогнестійкість. Частина 3. Проходки інженерних комунікацій» та ДСТУ EN 15882-3:202X (EN 15882-3:2009, IDT) «Розширене застосування результатів випробувань інженерних систем на вогнестійкість. Частина 3. Проходки інженерних комунікацій»;

Обґрунтування процедури розширеного застосування результатів випробувань покрівель та покрівельних матеріалів зовнішнім вогневим впливом (**«Випробування покрівель – розширене застосування»**) – розроблено проект ДСТУ CEN/TS 16459:20_ (CEN/TS 16459:2013, IDT) «Зовнішній вогневий вплив на покриття та покрівлі. Розширене застосування результатів випробування CEN/TS 1187» та визначено доцільність застосування в Україні другого методу випробувань відповідно до CEN TS 1187.

Проведення дослідження та обґрунтування вимог до розрахункового методу визначення мінімальних протипожежних відстаней (**«ІІІ відстані»**) – розроблено проект ДСТУ «Пожежна безпека. Оцінювання протипожежних відстаней між суміжними об'єктами будівництва розрахунковими методами. Основні положення»;

Розроблення технічного засобу пожежогасіння компресійною піною та дослідження його характеристик (**«Піна – засіб»**) – проведено приймальні випробування дослідного зразка установки та підготовлено пропозиції виробникам продукції щодо можливого виробництва установки з отримання компресійної піни. Розроблено конструкторську документацію на малогабаритний засіб пожежогасіння та дослідний зразок малогабаритного технічного засобу пожежогасіння компресійною піною, який пропонується застосовувати аварійно-рятувальними формуваннями Оперативно-рятувальної служби ДСНС України та суб'єктами господарювання;

Обґрунтування методів випробувань пожежних рукавів (**«Пожежні рукави – методи випробувань»**) – підготовлено проект ДСТУ «Протипожежна техніка. Рукави пожежні плоскоскладані для пожежно-рятувальних автомобілів. Загальні вимоги та методи випробувань»;

Проведення досліджень з розробки складів вогнегасних речовин на основі гелеутворюючих систем та обладнання з їх генерування (**«Гелеутворюючі системи»**) – виконання НДР не розпочато у зв'язку з недоцільністю її виконання через втрату актуальності, необхідністю покращення порядку формування і використання фінансових ресурсів на її виконання та неминучістю отримання негативного результату;

2. Ініціативні науково-дослідні роботи:

Наукове обґрунтування завдань органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту при реалізації Кодексу цивільного захисту України в

сучасних умовах («**Цивільний захист_2020**») – розроблено проєкт навчального посібника «**Основи цивільного захисту**» (друге видання);

Дослідження методів організації взаємодії між силами цивільного захисту у надзвичайних ситуаціях («**Взаємодія**») – розроблено рекомендації щодо удосконалення методів організації взаємодії між силами цивільного захисту у НС та навчання фахівців органів управління щодо їх використання;

Наукове обґрунтування методичного забезпечення організації заходів з оповіщення та евакуації людей з будинків та споруд при пожежі («**АСО**») – проведено аналіз існуючих автоматизованих систем оповіщення та їх аналогів. Розпочато розробку алгоритму дій на об'єктах різного призначення;

Наукове обґрунтування методичного супроводу вивчення дисципліни «**Англійська мова за професійним спрямуванням**» на другому (магістерському) рівні освіти за спеціальністю 281 «**Публічне управління та адміністрування**» («**Мовна специфіка**») – досліджено специфіку, зміст методик та проблемних питань щодо навчання слухачів магістратур іноземної мови за професійним спрямуванням у ЗВО України та за кордоном;

Наукове обґрунтування принципів та шляхів удосконалення медичного захисту, як компоненту єдиної державної системи цивільного захисту в сучасних умовах гібридної війни («**Медичний захист**») – проведено аналіз законодавства та нормативних документів з медичного захисту в США та ЄС, країнах Далекого Сходу. Визначено та проведено науковий аналіз причинних факторів, що впливають на виникнення недоліків медичного захисту населення в умовах гібридної війни;

Розробка алгоритму підтримки управлінських рішень в умовах загрози та виникнення медико-біологічних надзвичайних ситуацій місцевого та регіонального рівня («**Епідемія**») – проведено порівняльний аналіз результатів попередніх наукових досліджень, законодавства, нормативних документів з організації заходів з попередження НС медико-біологічного характеру в розвинутих країнах світу. Проведено порівняльний аналіз рівня функціональної спроможності вітчизняної системи попередження НС медико-біологічного характеру. Розроблено інформаційно-технічний спосіб попередження НС медико-біологічного характеру місцевого та регіонального рівня поширення небезпеки;

Обґрунтування застосування безпілотних авіаційних систем у сфері цивільного захисту («**БАС-застосування**») – проведено наукове обґрунтування застосування безпілотних авіаційних комплексів для попередження надзвичайних ситуацій: особливості вибору оптимальних характеристик маршруту й профілю польоту безпілотного літального апарату (БПЛА) при оперативному обстеженні протяжних ділянок земної, водної, морської і

льодової поверхні; особливості вибору оптимальних характеристик маршруту й профілю польоту БПЛА та роботи оператора при спостереженні точкового потенційно небезпечного об'єкта; особливості вибору оптимальних характеристик маршруту й профілю польоту БПЛА та роботи оператора при обльоті заданого потенційно небезпечного лінійного об'єкта.

За напрямом метрологічного забезпечення досліджень і випробувань, єдності вимірювань і отримання якісних достовірних результатів під час досліджень і випробувань в ІДУ НД ЦЗ протягом 2020 року співробітниками сектору метрології проведені такі роботи:

проведено періодичну та позачергову верифікацію 2 од. випробувального обладнання;

проведено періодичний огляд 15 од. випробувального обладнання;

проведено повірку та калібрування 101 од. засобів вимірювальної техніки;

розроблено графіки верифікації та періодичного огляду випробувального обладнання, а також програму калібрування засобів вимірювальної техніки, що підлягають калібруванню у 2020 році;

проведено метрологічний нагляд за більше ніж 350 випробуваннями та проведено метрологічну перевірку 410 протоколів випробувань;

за безпосередньої участі співробітників сектору розроблено одну нову методику випробувань;

здійснено ремонт 5 од. випробувального обладнання.

Спільно з науково-випробувальним центром проведено роботи по придбанню та введенню в експлуатацію:

цифрових термогігрометрів (2 одиниці) для визначення умов проведення випробувань (температура та вологість повітря);

цифрових електронних секундомірів (2 одиниці);

термометрів (9 одиниць);

установки для перевірки пожежних рукавів;

термошафи з горизонтальною циркуляцією повітря;

обладнання для визначення займистості виробів під безпосередньою дією полум'я відповідно до ДСТУ EN 11925-2:2015;

установки для визначення температури самозаймання рідин (СТС-1);

установки для визначення температури спалаху рідин у відкритому тиглі (ТВО) та інші.

За напрямом оцінки відповідності та визначення показників пожежної небезпеки продукції

На теперішній час в системі ДСНС в структурі Інституту діє акредитований відповідно до вимог міжнародного стандарту ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 науково-дослідний центр НДЦ «ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА» (далі - НДЦ), який є незалежним та технічно компетентним проводити випробування та тлумачити отримані результати.

За звітний період в Інституті розроблено повний комплекс необхідних процедур та заходів, які вимагають сучасні міжнародні вимоги. Всі вони відображені в офіційній політиці, заявленій Інститутом. Головною метою політики в сфері якості є: гарантування високого рівня якості вимірювань, випробувань, що забезпечить отримання об'єктивних та достовірних результатів; безумовне дотримання вимог нормативних документів на методи випробувань та правил використання засобів вимірювальної техніки; своєчасне виконання замовлень замовників у повному обсязі з мінімальними витратами. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом впровадження системи управління згідно з вимогами ДСТУ ISO/IEC 17025:2017.

У цілому за 2020 рік на виконання вимог ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 та з метою покращення функціонування системи управління НДЦ Інституту розроблено та затверджено нові версії Положення про НДЦ, Паспорту НДЦ, Настанови з якості. Персонал НДЦ періодично проходить атестацію та підвищення кваліфікації, а також для перевірки професійного рівня лабораторій приймає участь у міжлабораторних порівняльних випробуваннях. За звітний період проведено 9 таких випробувань. Крім цього, забезпечено ефективне функціонування системи управління НДЦ. Підтвердженням цього є отримання атестатів акредитації та проходження успішного нагляду за діяльністю акредитованого НДЦ з боку Національного агентства України з акредитації.

Це стало можливим завдяки дієвості складових документації системи управління НДЦ (настанов, процедур, інструкцій, методик, розрахунків невизначеності вимірювань, оцінювання придатності методів випробувань і т.п.) та метрологічного забезпечення процесів випробувань.

Також у 2020 році НДЦ підписано з Національним агентством з акредитації України (НААУ) Угоду про взаємне визнання результатів випробування міжнародною організацією для органів з акредитації ІЛАС (ІЛАС МРА). Таким чином, діяльність органів з оцінки відповідності, акредитованих НААУ в межах ІЛАС МРА, визнається не тільки на європейському, але й на міжнародному рівні.

Такий рівень акредитації вимагає постійного оновлення та розширення випробувальної бази, оскільки НДЦ повинен мати обладнання, яке необхідне для проведення випробувань, та засоби вимірювальної техніки (далі – ЗВТ)

для контролю усіх параметрів, що визначені сферою акредитації. Випробувальне обладнання та ЗВТ повинні відповідати вимогам нормативних документів на методи випробувань.

В Європі у напрямку зі створення устаткування активно працює фірма Fire Testing Technology Ltd, яка є лідером з конструювання та виготовлення устаткування в галузі пожежної безпеки. Потребує розгляду пропозиція щодо вивчення цінової політики цієї фірми, а також проведення перемовини з її керівництвом щодо цільового виділення Євросоюзом коштів на розроблення та постачання устаткування в рамках надання гранту на розвиток матеріально-технічної бази для проведення оцінки відповідності продукції протипожежного призначення в НДЦ Інституту.

Враховуючи дані Реєстру акредитованих органів з оцінки відповідності НААУ, в Україні наразі діє 18 приватних випробувальних центрів та лабораторій та 13 органів інспектування, що проводять випробування або приймають об'єкти будівництва в сфері пожежної безпеки та мають суттєво кращий стан з випробувальною базою і можуть проводити випробування згідно вимог Технічних регламентів.

За напрямом проведення робіт зі стандартизації

На законодавчому рівні діяльність у сфері стандартизації регламентовано Законами України: «Про стандартизацію» та «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».

З урахуванням зазначеного **вирішення питань стандартизації у галузі пожежної безпеки доручено технічному комітету стандартизації ТК 25 «Пожежна безпека та протипожежна техніка», який створено у вересні 1992 року спільним наказом Держстандарту та МВС України.**

У зв'язку з утворенням Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту постало питання щодо обрання організації, на яку покладають функції виконання секретаріату ТК 25.

З урахування зазначеного на засіданні технічного комітету запропоновано ІДУ НД ЦЗ, як заклад вищої освіти, на який покладено функції виконання секретаріату ТК 25. Головою ТК25 одногolosно обрано Коваленка В.В. та підтверджено повноваження відповідального секретаря ТК 25 Ніжника В.В. Зазначені зміни відображено у наказі ДП «УкрНДНЦ» № 402 від 19.11.2020.

Відповідно до Закону України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII, розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 1163-р, наказу ДП «УкрНДНЦ» № 235 від 10.08.2016 в технічному комітеті проведено комплекс робіт щодо оновлення структури, сфери

діяльності та положення про ТК 25. Наказом ДП «УкрНДНЦ» № 401 від 19.11.2020 актуалізовано Положення про технічний комітет стандартизації ТК 25 «Пожежна безпека та протипожежна техніка».

Структуру ТК 25 з кодами оновленої сфери діяльності наведено на рисунку.

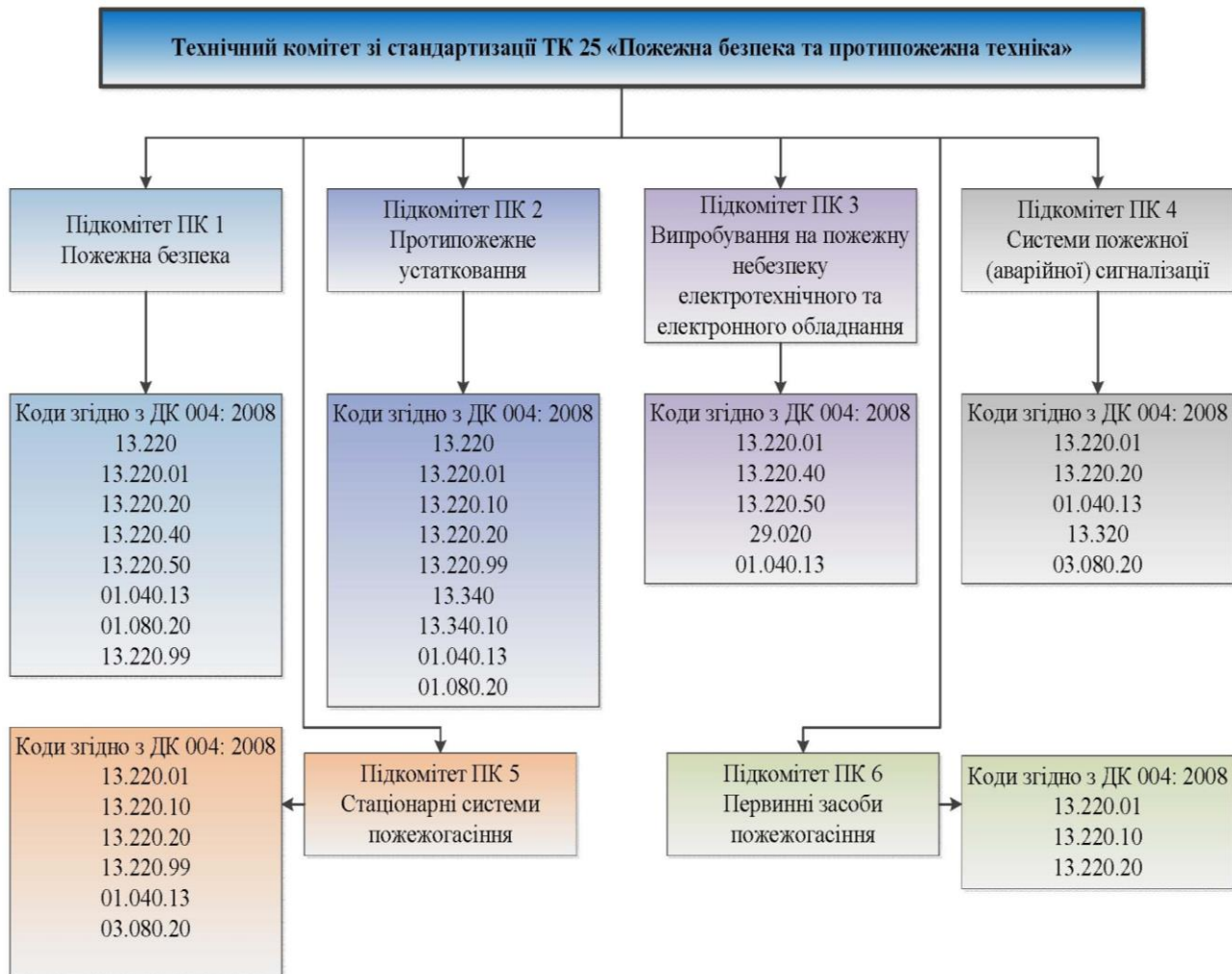

Рисунок 1. Структура ТК 25 з кодами сфери діяльності відповідно до НК 004:2020

ТК 25 було проведено 21 засідання, де вирішено 29 питань, що потребували голосування.

За 2020 рік у рамках роботи ТК 25 розроблено 8 стандартів (з урахуванням змін), 2 з яких безпосередньо розроблено в ІДУ НД ЦЗ, що складає майже 25 % від загальної кількості розроблених за цей період стандартів. Перелік стандартів наведено в додатку.

На теперішній час національні стандарти в галузі пожежної безпеки мають бути гармонізовані з міжнародними чи європейськими стандартами з ідентичним ступенем відповідності (IDT).

З метою створення в Україні умов для розбудови та реформування системи технічного регулювання технічним комітетом ТК 25 на плановій основі готуються пропозиції щодо розроблення національних стандартів у галузі пожежної безпеки, гармонізованих з відповідними міжнародними та європейськими стандартами.

Для цього ТК 25 щорічно формує та подає до Національного органу стандартизації України пропозиції щодо розроблення національних стандартів.

В ІДУ НД ЦЗ, який виконує функції секретаріату ТК 25, приділяється значна увага питанням стандартизації та технічного регулювання. За цим напрямом виконано низку науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

Відповідальним секретарем ТК 25 Ніжником В.В. взято участь у всіх нарадах Керівної ради національного органу стандартизації.

ТК 25 співпрацює та взаємодіє з іншими ТК України:

- ТК 79 «Атомна енергія»;
- ТК 135 «Безпека промислової продукції та засоби індивідуального захисту працюючих»;
- ТК 40 «Страховий фонд документації»;
- ТК 83 «Вагони»;
- ТК 143 «Системи тривожної сигналізації»;
- ТК 165 «Індустрія безпеки»;
- ТК 304 «Захист будівель та споруд»;
- ТК 306 «Інженерні мережі та споруди».

Протягом 2020 року ТК25 виконувались роботи щодо виконання Програми робіт з національної стандартизації на 2020 рік. Програмою передбачено розроблення 52 ДСТУ (з яких 8 НД уже затверджено) .

Також виконувались роботи щодо перевірки чинних ДСТУ у сфері пожежної безпеки. В рамках зазначених заходів та на виконання вимог п.7.5 ДСТУ 1.2:2015 ТК25 підготовлено інформацію щодо результатів виконання Плану перевірки національних НД у сфері пожежної безпеки (а саме: перевірено 7 стандартів з яких: до 4-х НД підготовлено висновок до скасування, 2-м НД – продовжити чинність, 1-н НД направити до відповідального ТК згідно з кодом НК 004:2020).

За розпорядженням ДП «УкрНДНЦ» в технічному комітеті ТК 25 розглянуто та опрацьовано 29 проектів міждержавних стандартів ГОСТ з питань пожежної безпеки. За результатами проведеної роботи підготовлено пропозиції по кожному з проектів ГОСТ щодо доцільності їх прийняття в Україні, як національних стандартів.

2.5. Результати редакційно-видавничої діяльності.

В Інституті створено сектор редакційної та науково-видавничої діяльності, основним завданням якого є організація і супровід редакційної та науково-видавничої діяльності Інституту.

Інститут є засновником і видавцем трьох наукових видань, з яких 2 входять до переліку фахових наукових видань категорії Б:

Науковий вісник: Державне управління;

Науковий вісник: Цивільний захист та пожежна безпека;

Науковий вісник ІДУ НД ЦЗ.

Протягом 2020 року видано:

Науковий вісник: державне управління №№1 (3), 2(4), 3 (5), 4 (6).

Науковий вісник: цивільний захист та пожежна безпека №1 (9).

Вичерпну інформацію про зазначені видання наведено на їхніх веб-сайтах.

Також протягом 2020 року видано навчальну та навчально-методичну літературу:

Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.9. Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи. Перероблен. та доп. // О.М. Євдін, А.І. Фомін, А.А. Слюсар, В.В. Могильченко та ін. – К.: ФОП Клименко Ю. 342 с.

Посібник з обліку пожеж та їх наслідків : Науково-практичне видання // Климась Р. та ін.. – К.: ФОП Клименко Ю. 110 с.

Пам'ятка з домедичної допомоги рятувальника ДСНС України // С.О. Гур'єв та ін. За ред.. П.Б. Волянського. – К.: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 64 с.

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних випускних робіт для здобуття ступеня вищої освіти Магістра (галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування» / Упоряд. А.В. Терент'єва, О.С. Твердохліб. К.: ІДУЦЗ, 32 с.

Домедична допомога на місці події: Практичний посібник / Волянський П.Б., Гур'єв С.О., Долгий М.Л. та ін.; за заг. ред. Волянського П. Б. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 224 с.

2.6. Результати проведення та участі у конференція, семінарах, круглих столах тощо.

Відповідно до Плану наукової і науково-технічної діяльності ДСНС України протягом 2020 року науковими підрозділами та кафедрами Інституту організовано та **проведено шість комунікативних заходів**, а саме:

1. Науково-практичний семінар на тему «Тенденції випробувань речовин, матеріалів, будівельних конструкцій, електротехнічних виробів, продукції протипожежного призначення в науково-випробувальному центрі у 2019 році. Проблемні питання та пріоритетні напрямки випробувальної діяльності», в роботі якого взяли участь представники ДСНС України.

2. Науково-практичний семінар на тему «До результатів оцінювання відповідності зразка установки з отримання компресійної піни технічним вимогам. Напрями коригування конструкторської документації на установку та технічних вимог до неї», в роботі якого взяли участь представники НУЦЗУ, ЛДУ БЖД, Департаменту запобігання надзвичайним ситуаціям ДСНС України.

3. Науково-практичний семінар на тему «Прогнозування ефективності роботи легкоскридних конструкцій за умов вибуху розрахунковими методами», в роботі якого взяли участь представники Департаменту запобігання надзвичайним ситуаціям ДСНС України, Управління забезпечення ОРС ЦЗ, ТОВ «СК-Технології».

4. Науково-практичний семінар на тему «Актуальні питання нормування вимог пожежної безпеки висотних будинків, а також удосконалення норм проектування систем протипожежного захисту», в роботі якого взяли участь представники Управління забезпечення Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України, Управління пожежної безпеки Департаменту запобігання надзвичайним ситуаціям ДСНС України, ЛДУБЖД, проєктної групи інвестиційно-девелоперської компанії «TARYAN GROUP», ПрАТ «Київстар», ТОВ «Шілд Фаєр», ТОВ «ТИТУЛ ЛТД», ТОВ «СК – технології».

5. Науково-практичний семінар на тему «Методологічні основи оцінювання спроможностей. Базові компоненти та функціональні групи. Структура каталогу спроможностей цивільного захисту», в роботі якого взяли участь представники Департаменту організації заходів цивільного захисту ДСНС України, ДП «Український науковий центр розвитку інформаційних технологій» МОН України.

6. Міжвідомчий науково-практичний семінар на тему «Наукове супроводження єдиної системи проведення авіаційних робіт з пошуку і рятування», в роботі якого взяли участь представники Головного авіаційного координаційного центру пошуку і рятування ДСНС України, Міноборони, Національної гвардії, Держприкордонслужби та цивільної авіації України.

Також співробітники Інституту брали участь у різноманітних науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, інших заходах, зокрема:

XV Міжнародній науково-практичній конференції «Транспортна безпека: правові та організаційні аспекти» (дистанційно);

II Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу»;

VII Міжнародній науково-технічній Internet-конференції «Сучасні методи, інформаційне, програмне забезпечення систем керування організаційно-технічними та технологічними комплексами»;

X Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Надзвичайні ситуації: безпека та захист» (м. Черкаси);

онлайн конференції «Євродень науки» 2020;

онлайн конференції «EdCamp»;

Всеукраїнському онлайн-семінарі «Цифрові інструменти Google для науковців»;

семінарі «Актуальні питання щодо перехідного періоду на гармонізовані європейські стандарти щодо методів випробувань на вогнестійкість»;

семінарі «Використання сучасних інформаційних технологій в процесі впровадження інженерно-технічних заходів цивільного захисту у містобудівній і проектній документації»;

вебінарах кампанії Elsevier щодо роботи з наукометричною базою даних Skopus;

засіданнях ТК 192 «Судова експертиза»;

міжнародному форумі «NewEdu-2020: Tech Future in Focus»;

сьомому щорічному Конкурсі винахідницьких та раціоналізаторських робіт у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки;

конкурсі на кращу наукову, науково-технічну та профорієнтаційну продукцію в апараті МВС, територіальних органах, закладах, установах і підприємствах, що належать до сфери управління МВС України.

Основні висновки.

1. Наукову та науково-технічну діяльність Інституту у 2020 році було спрямовано на інтеграцію результатів виконання наукових заходів в освітній процес Інституту та в діяльність структурних підрозділів ДСНС України.

2. Результати виконання науково-дослідних робіт структурними підрозділами Інституту у звітному періоді засвідчили про зростання їх практичної значимості і якості, що забезпечило активну участь наукових та

науково-педагогічних працівників у підготовці та опублікуванні наукових статей у фахових наукових виданнях та у комунікативних заходах.

3. Практичне впровадження результатів науково-дослідних робіт забезпечило підвищення якості освітнього процесу в Інституті.

4. Заходи з наукової та науково-технічної діяльності Інституту, передбачені планами на 2020 рік, виконано у повному обсязі та на високому науковому рівні.

5. Подальше зростання наукового потенціалу Інституту забезпечить виконання заходів з наукової та науково-технічної діяльності, що заплановані на 2021 рік.

III. Функціонування пожежно-випробувального полігону Інституту

Підрозділи пожежно-випробувального полігону відповідно до основних функцій та завдань в 2020 році виконували експлуатаційні роботи з утримання в належному стані споруд, будівель, інженерних мереж та систем життєзабезпечення, які розташовані на Полігоні, а також щодо створення всіх умов для проведення науковими підрозділами Інституту натурних, стендових та лабораторних випробовувань в повному обсязі.

Після прийняття на баланс новоствореного Інституту будівель і споруд Полігону **основні зусилля за рішенням Вченої ради були направлені на приведення його до вимог сьогодення і подальшого розвитку відповідно до затверджених Планів.**

Всі заходи, які було передбачено цими планами виконано своєчасно та у встановлені строки.

Пріоритетними напрямками роботи підрозділів Полігону в звітному періоді були:

- **забезпечення життя та здоров'я працівників Інституту** (не допущено травматизму; забезпечено працівників літнім та зимовим спеціальним одягом; організовано проведення на системній основі дезінфекції приміщень; поновлено медикаменти в медичних аптечках);

- **забезпечення пожежної безпеки** (придбано 23 пожежних щита, 12 пожежних рукавів зі стволами, перезаряджено 48 існуючих вогнегасників і придбано 40 нових, у тому числі два 100л);

- **створення належних умов праці** (ремонт покрівлі, службових кабінетів, місць загального користування, системи опалення, проведення до будівель Полігону мережі Інтернет через оптоволоконний кабель);

- **створення умов для проведення науковими підрозділами Інституту натурних, стендових та лабораторних випробувань** (виконано

15 замовлень наукових підрозділів для проведення лабораторних досліджень в рамках дослідно-конструкторських робіт: “ЛСК-методика”, “Піна-засіб”, “Димогазопроникність”, виготовлено 26 модельних вогнищ класу А, 34 конструкції та більше 50 деталей, валів і корпусів згідно наданих креслень);

- *впровадження енергозаощаджувальних заходів* (придбання та встановлення металопластикових дверей і вікон, капітальний ремонт вуличного освітлення території із встановленням світлодіодних світильників, встановлення радіаторів опалення);

- *збереження матеріальних цінностей* (встановлено: залізобетонну огорожу, систему відеоспостереження, тривожну кнопку, нові ворота, шлагбаум; забезпечено охорону засобами захисту, зв'язку та освітлення);

- *покращення матеріально-технічної бази* (придбано: випробувальне обладнання на 900 тис. грн.; електроінструмент, газонокосарки, шанцевий інвентар та будівельні матеріали на суму понад 1 млн. грн.)

IV. Робота з персоналом.

Відповідно до штату 85/97 в Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (далі - Інститут) **штатна чисельність становить 262 особи**, з них 108 осіб начальницького складу, 154 працівники, **фактична чисельність 242 особи**, з них 96 осіб начальницького складу та 146 працівників.

З початку року **пройшли підвищення кваліфікації** серед науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників **27 осіб**.

Серед персоналу працюють 12 осіб з інвалідністю, 10 осіб, які мають статус учасника бойових дій, 8 осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. З даними категоріями проводиться відповідна робота щодо надання соціального захисту згідно з чинним законодавством України.

За поточний період до Інституту було переведено 146 працівників та 99 осіб начальницького складу. Звільнено зі служби 3 особи начальницького складу за станом здоров'я.

Проводилася робота **щодо укладення контрактів про проходження служби цивільного захисту** (з початку року укладено та продовжено контракти з 8 особами начальницького складу) **та присвоєння спеціальних звань** (з початку року чергові спеціальні звання присвоєні 20 особам начальницького складу), виключно відповідно до вимог Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і

начальницького складу.

Проводиться робота щодо **ведення кадрового резерву** для призначення на вищі посади осіб начальницького складу Інституту. До зазначеного резерву включено 50 осіб начальницького складу.

Відповідно до Порядку організації та ведення військового обліку призовників і військовозобов'язаних (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 921) проводилися **планові заходи з уточнення обліку військовозобов'язаних** із числа працюючого персоналу Інституту з районними військовими комісаріатами.

В поточному році було введено до штату Інституту посаду фахівця (з гендерної рівності) відділу персоналу.

Було розглянуто на засіданні Вченої ради, з урахуванням карантинних вимог, проєкт Методичних рекомендацій з інтегрування гендерних підходів в систему підготовки фахівців сектору безпеки і оборони України щодо їх застосування в освітньому процесі.

Проводилася відповідна робота щодо покращення задоволення соціальних потреб жінок в Інституті.

На постійній основі проводяться інформаційні години із залученням фахівців з юридичних питань щодо надання роз'яснень та консультацій з питань соціального захисту жінок та гендерної рівності.

На цей час в Інституті не зафіксовано жодних випадків порушень щодо гендерної рівності.

На постійній основі проводиться відповідна робота щодо збереження життя і здоров'я персоналу Інституту, недопущення посадових злочинів та корупційних діянь, порушень правил дорожнього руху, керування транспортними засобами в стані алкогольного сп'яніння тощо.

За звітний період персоналом Інституту не було допущено порушень законності.

Протягом року до знаменних та пам'ятних дат було проведено відповідні заходи (у онлайн режимі) з урахуванням вимог законодавства щодо запобігання гострій респіраторної хвороби COVID-19.

V. Господарська діяльність.

5.1. Матеріально-технічне забезпечення.

Підрозділами матеріально-технічного забезпечення протягом 2020 року проводилась робота із забезпечення структурних підрозділів Інституту матеріально-технічними засобами, зміцнення транспортної дисципліни, щодо належного утримання охорони будівлі та прилеглої території.

Крім цього, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2020 року № 49 «Про утворення Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту», наказу ДСНС від 02.03.2020 № 180 «Про припинення юридичних осіб шляхом приєднання» підрозділами МТЗ проведено роботу щодо повної передачі матеріальних цінностей відповідно чинного законодавства та проведення суцільної інвентаризації Інституту. Для оптимізації роботи підрозділів Інституту забезпечено передислокацію підрозділів на пожежно - випробувальний полігон та в адмінбудівлю по вул. Вишгородська, 21.

Для забезпечення життєзабезпечення Інституту протягом звітнього періоду було **отримано від ДСНС України матеріально-технічну допомогу** (паливо-мастильні матеріали, медичні маски, дезінфікуючі засоби, дезінфектори) **на суму 280 тис. грн.**, а також проведено закупівлі комп'ютерного обладнання, меблів, канцелярських товарів, форменого одягу, наукового обладнання та інших матеріальних цінностей.

Протягом 2020 року в Інституті здійснювались **закупівлі через електронну систему торгів ProZoro, що дало змогу зекономити понад 400 тис. грн. (15-20% від очікуваної вартості).**

Для підтримки в належному санітарно-гігієнічному стані приміщень та місць загального користування Інститут забезпечувався матеріалами для господарчих цілей.

На виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 16 березня 2020 року № 215, протокольних рішень Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 10 та 17 березня 2020 року, наказу ДСНС від 17.03.2020 року № 217, вказівки першого заступника Голови ДСНС, з метою запобігання поширенню захворюваності на коронавірусну хворобу COVID-19 серед персоналу Інституту в адмінбудівлях по вул. Вишгородська, 21, Рибальська, 18 та на пожежно-випробувальному полігоні Інституту організовано проведення вологого прибирання 2 рази на день із застосуванням дезінфікуючого засобу, на постійній основі проводиться поточна спеціальна обробка приміщень та обладнання із використанням дезінфікуючого засобу, встановлено контроль за перебуванням в місцях загального користування адміністративних будівель та

території пожежно-випробувального полігону у засобах індивідуального захисту органів дихання, запроваджено масочний режим.

Організовано посилений моніторинг стану здоров'я персоналу, у тому числі шляхом запровадження щоденного температурного скринінгу персоналу та відвідувачів.

Проведено ряд заходів щодо медичного забезпечення: періодичний медичний огляд осіб рядового та начальницького складу, забезпечення особового складу медикаментами, оперативне звітування щодо попередження захворюваності.

Забезпечено безперебійне функціонування системи телефонного зв'язку, інтернету та роботу комп'ютерної техніки. На теперішній час проводиться робота щодо забезпечення телефонним зв'язком пожежно-випробувального полігону.

Впродовж 2020 року проводилася робота **щодо економного використання енергоносіїв**. На виконання Закону України “Про енергоефективність будівель” в Інституті впроваджуються заходи енергоефективності, що в свою чергу дасть змогу економити кошти на оплату енергоносіїв. Перевищення встановлених лімітів на використання енергоносіїв не допускалось.

Матеріально-технічне забезпечення Інституту здійснювалось за рахунок бюджетних коштів у достатньому обсязі.

5.2. Ремонтно-будівельні роботи

Для забезпечення життєдіяльності та створення умов для якісного проведення навчального процесу та забезпечення проведення наукових та науково-дослідних робіт в 2020 року **власними силами Інституту проведено ряд ремонтно-будівельних робіт та робіт з обслуговування техніки й обладнання, а саме:**

Проведено весь комплекс заходів по переобладнанню під службові кабінети аудиторії № 110, 119

Проведено косметичні ремонти в службових приміщеннях та приміщеннях загального користування.

Проведено ремонт та налаштування серверної і телефонної станції.

Завдяки роботі, яка була проведена власними силами працівників Інституту вдалося зекономити коштів на суму понад **150 тис. гривень**.

5.3. Поточний стан будівель

Будівлі Інституту перебувають в задовільному стані і придатні для використання.

Протягом 2020 року велика увага приділялась **дотриманню вимог правил пожежної безпеки** в будівлях Інституту та на пожежно-випробувальному полігоні. Так власними силами працівників було демонтовано ґрати на віконних отворах однієї з аудиторій. Територію полігону забезпечено пожежними щитами, обладнано згідно норм первинними засобами пожежогасіння.

Завдяки своєчасно вжитим заходам щодо підготовки будівлі Інституту до опалювальних періодів, протягом року **забезпечено надійну роботу системи теплопостачання** Інституту, що в свою чергу дало змогу якісно провести навчальний процес та забезпечити проведення науково-дослідних робіт та випробувань.

Для врегулювання земельного питання протягом звітного періоду Інститутом здійснено **ряд організаційних заходів щодо виготовлення правозастосовних документів на земельну ділянку Інституту**. На сьогоднішній день отримано кадастровий номер по земельній ділянці за адресою: вул. Вишгородська, 21..

Робота в цьому напрямку не проводилася з моменту створення Інституту.

5.4. Орендні відносини

Відповідно до договору оренди державного нерухомого майна в Інституті **знаходяться п'ять орендарів** – їдальня, Державний науковий центр захисту культурної спадщини від техногенних катастроф сфери управління Державного агентства України з управління зоною відчуження (вул. Вишгородська, 21), Лайфсел, Київстар та Водафон (вул. Рибальська, 18)

Заборгованість з боку орендарів відсутня.

5.5. Створення системи технічного захисту інформації.

Для захисту інформації в Інституті проводиться робота відповідно до затвердженого Плану робіт відділу інформаційних технологій та технічного захисту інформації.

Усі заплановані заходи виконані у повному обсязі, як результат – **отримано Декларацію від Державної служби захисту інформації**, що дає відповідний доступ для зберігання та обробки службових документів із грифом «ДСК» в режимно-таємному секторі Інституту.

Вперше впроваджено поштову систему «Zimbra» для ІДУЦЗ в доменній зоні ДСНС України. Придбано та налаштовано в серверному приміщенні міжмережевий екран, який виконує багатоетапну ідентифікацію запитів, що надходять в мережу; перевірку повноважень і прав доступу користувача до внутрішніх ресурсів мережі; реєстрацію всіх запитів до компонентів внутрішньої підмережі ззовні; контроль цілісності програмного забезпечення і даних та приховування IP-адреси внутрішніх серверів з метою захисту від хакерів. На постійній основі було проведено додаткову технічну підтримку веб-ресурсів Інституту, а саме: офіційного сайту ІДУЦЗ; бібліотеки Інституту; сайту дистанційного навчання ІДУЦЗ.

Враховуючи вимоги сьогодення, відділом проведено значну роботу щодо повного переходу Інституту на дистанційну форму навчання та проведення конференцій, семінарів та нарад в он-лайн режимі.

Основні висновки.

1. Всі заходи господарської діяльності виконано в повному обсязі з урахуванням фінансування.

2. Досягнуто значного покращення матеріально-технічної бази Інституту та створено належні умови для задоволення освітніх та професійних потреб слухачів та працівників Інституту.

VI. Фінанси.

У 2020 році Інституту по загальному фонду було **профінансовано на суму 94 млн. 87 тис. 342 грн., у т.ч.:**

Таблиця 1

КЕКВ	Показники	2020 (тис. грн.)	Питома вага видатків (%)
2110	оплата праці	71373,7	76
2120	нарахування на оплату праці	13608,6	15
2210	предмети, матеріали, інвентар	3344,5	3,6

2240	оплата послуг (крім комунальних)	1397,8	1,4
2250	видатки на відрядження	143,2	0,2
2270	оплата комунальних послуг	1334,7	1,2
2730	виплата по інвалідності	384,9	0,3
3210	предмети та обладнання довгострокового використання	1688,5	1,8
3210	капітальний ремонт	299,1	0,03
3210	лізингові платежі (житло)	512,4	0,47
Всього:		94087,3	100

Найбільші видатки – це видатки на оплату праці та нарахування на оплату праці (76% та 15% відповідно).

Керівництво Інституту докладає багато зусиль щодо збільшення фонду заробітної плати та грошового забезпечення, покращення матеріально-технічної бази Інституту. **Так, протягом 2020 року, Інститутом отримано додаткове фінансування на загальну суму 4 млн. 252 тис. 650 грн., у т.ч.:**

КЕКВ	Показники	Сума додаткових коштів (тис .грн.)
2110	оплата праці	3175,3
2120	нарахування на оплату праці	257,0
2210	предмети, матеріали, інвентар	540,9
2240	оплата послуг (крім комунальних)	279,4
Всього:		4252,6

Отримання додаткових коштів дало змогу виплачувати щомісячні премії працівникам і особам начальницького складу Інституту у максимальному розмірі.

За рахунок загального фонду придбано канцтоварів, господарських та будівельних матеріалів, оргтехніки, виготовлено стендів, посвідчень, методичних рекомендацій та ін. на загальну суму 3344,5 тис. грн.; оплачено послуги зв'язку, вивіз сміття, дератизацію приміщень, заправку картриджів, обслуговування пожежної та охоронної сигналізації, за упорядкування документів, що підлягають постійному зберіганню та ін. на загальну суму 1397,8 тис. грн.; проведено видатків на відрядження на суму 143,2 тис. грн.; оплачено комунальних послуг на суму 1344,7 тис. грн., придбано обладнання для проведення досліджень та випробувань на суму 1688,5 тис. гривень.

За 2020 рік до спеціального фонду надійшло 3617,5 тис. грн., у т. ч. за освітні послуги - 1122,8 тис. грн., за проведення випробувань – 2027,9 тис. грн. за оренду приміщень - 466,8 тис. гривень.

Кошти спеціального фонду направлено на забезпечення навчального процесу, виконання плану науково-дослідних робіт в Інституті, надання освітніх послуг та послуг з проведення випробувань.

Таблиця 2

КЕКВ	Показники	2020 (тис. грн.)	Питома вага видатків (%)
2110	оплата праці	473,3	16
2120	нарахування на оплату праці	100,5	3
2210	предмети, матеріали, інвентар	663,7	22
2240	оплата послуг (крім комунальних)	1013,5	35
2250	видатки на відрядження	7,1	0,2
2270	оплата комунальних послуг	50,0	1,7
2281	оплата за навчання та підвищення кваліфікації	19,5	1
2800	оплата податків та зборів	32,7	1,1
3110	предмети та обладнання довгострокового використання	584,6	20
Всього:		2944,9	100

Найбільші видатки – це видатки на оплату послуг, а саме підтримка в належному стані випробувального обладнання (35%), закупівлі матеріалів (22%) та предметів довгострокового використання (20%) для виготовлення дослідних зразків під час виконання науково-дослідних робіт та проведення сертифікаційних випробувань.

Основні висновки.

1. Забезпечено цільове, ефективне та у повному обсязі використання бюджетних коштів з дотриманням вимог чинного законодавства.
2. Не допущено заборгованості із виплати грошового забезпечення та заробітної плати.

VII. Адміністративна робота.

Адміністративним відділом Інституту впродовж 2020 року проводилась робота щодо забезпечення якісного документообігу в Інституті. Укладено договір з Центральним державним архівом вищих органів влади і управління України та проведено впорядкування документів Інституту з 2017 по 2020 рік.

В Інституті забезпечено реєстрацію та ведення обліку:

наказів Інституту (з основної діяльності) – 223 документів;

наказів Інституту (з адміністративно-господарських питань) – 26 документів;

вхідної кореспонденції – 1 тис. 334 документів;

вихідної кореспонденції – 1 тис. 456 документів;

внутрішніх документів (довідні, службових записки, плани, протоколи) – 1 тис. 465 документів;

запитів на отримання публічної інформації розпорядником, якої є Інститут – 4 документа;

звернень, пропозиції, заяви, скарги громадян та відповіді на них – 13 документів;

вхідних документів, що містять службову інформацію з гриф «Для службового користування» – 14 документів;

вихідних документів, що містять службову інформацію з гриф «Для службового користування» – 25 документів.

За результатами розгляду і погодження експертною перевіркою комісією Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України затверджено в Інституті:

Положення про адміністративний відділ Інституту (наказ ІДУ НД ЦЗ від 21.05.2021 № 61);

Положення про Експертну комісію з проведення експертизи цінності службових документів Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (наказ ІДУ НД ЦЗ від 21.05.2020 № 62);

Інструкції з діловодства Інституту (наказ ІДУ НД ЦЗ від 29.05.2020 № 77);

Зведена номенклатура справ ІДУ НД ЦЗ (наказ ІДУ НД ЦЗ від 07.07.2020 №112).

За напрямом адміністративної діяльності розроблено та затверджено наступні організаційні документи:

наказ ІДУ НД ЦЗ від 15.04.2020 №15 «Про створення експертної комісії з проведення експертизи цінності службових документів Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту»;

наказ ІДУ НД ЦЗ від 18.05.2020 № 56 «Про затвердження Порядку з організації доступу до публічної інформації в Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту»;

наказ ІДУ НД ЦЗ від 26.05.2020 № 67 «Про затвердження Порядку з організації контролю за виконанням документів в Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту»;

наказ ІДУ НД ЦЗ від 02.07.2020 № 110 «Про затвердження адміністративних регламентів процесів в Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту»;

наказ ІДУ НД ЦЗ від 15.07.2020 № 122 «Про встановлення індексів для реєстрації та обліку вихідної кореспонденції Інституту»;

наказ ІДУ НД ЦЗ від 03.06.2020 № 166 «Про створення безпечних умов організації освітнього процесу в ІДУ НД ЦЗ у 2020/2021 навчальному році»;

наказ ІДУ НД ЦЗ від 30.10.2020 № 200 «Про створення робочої групи та проведення оцінки відповідності».

Проведена робота щодо оцінки ефективності здійснення контролю за виконанням контрольних документів в Інституті та надано відповідний звіт до ДСНС.

Основні висновки.

1. Роботу з виконання контрольних документів у 2020 році за результатами оцінки ДСНС в Інституті визнано як ефективну.
2. Загальний документообіг в Інституті за 2020 рік становив 4 тис. 560 документів.

VIII. Стан виконання Програми перспективного розвитку Інституту на 2020 - 2025 роки

Метою Програми перспективного розвитку Інституту на 2020 - 2025 роки (далі - Програма) є визначення напрямів та основних заходів перспективного розвитку Інституту як галузевого закладу вищої освіти у сфері цивільного захисту, що відповідає європейським стандартам, а також розвиток шляхом побудови сучасної та ефективної системи перепідготовки та підвищення кваліфікації керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

Програма реалізується шляхом впровадження передбачених заходів відповідними структурними підрозділами Інституту.

Моніторинг виконання цієї Програми здійснюється керівництвом та колегіальними органами управління Інституту на постійній основі.

Науково-організаційним відділом Інституту проведено моніторинг виконання Програми перспективного розвитку Інституту на 2020 - 2025 роки у 2020 році, результати якого розміщені на вебсайті Інституту в розділі Про Інститут – Діяльність Інституту – Адміністративна – Програма перспективного розвитку Інституту на 2020 - 2025 роки.
